

סנהדרין דף י"ד, בעניין הסמיכה

א. מקור הדין

1. **במדבר כ"ז:** "ויחן ויאמר ה' אל-משה קח-לך את-יהושע בן-נון איש אשר-רוח בו וסמכת את-ידך עליו: (יט) והעמדת אתו לפני אלעזר הכהן ולפני כל-העדה וצויתנה אתו לעניניהם: (כ) ונתתה מהודך עליו למען ששמעו כל-עדת בני ישראל: (כא) ולפני אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט האורים לפני ה' על-פיו יצאו ועל-פיו יבאו הוא וכל-בני ישראל אתו וכל-העדה: (כב) ויעש משה כאשר צוה ה' אתו ויקח את-יהושע ויעמדהו לפני אלעזר הכהן ולפני כל-העדה: (כג) ויסמך את-ידיו עליו ויצוהו כאשר דבר ה' ביד-משה:".
 2. **רבינו חננאל סנהדרין דף י"ג:** "סמיכת זקנים ... מדכתיב ויסמוך את ידיו עליו ויצוהו ... ועלתה בקושיא".
 3. **פירוש המשנה לרמב"ם, סנהדרין א' ג':** "סמיכת זקנים, היא מינוי הדיינים, והרמז לכך אמרו ויסמוך את ידיו עליו ויצוהו. ואין אנו צריכין סמיכה ביד, אלא האדם הראוי להתמנות אומרין לו בית דין הממנים אותו רבי פלוני הרי אתה סמוך ומותר לך לדון דיני קנסות. ונעשה אותו האדם סמוך ונקרא אלהים וידון בכל הדיינים".
 4. **סנהדרין, דף י"ג:** "סמכין ליה בשמא, קרי ליה רבי, ויהבי ליה רשותא למידן דיני קנסות". **רש"י:** דאלהים כתיב (שמות כב), דמשמע דיני מומחין, והיינו סמוכין".
 5. **שו"ת אגרות משה, חושן משפט א' א':** "ראיתי בהפרדס ניסן תש"ג מש"כ הגאון רי"א הלוי הערצאג שליט"א רב הראשי בירושלים, בדבר צורת הסמיכה שמחדש בהשערותו אשר גם לדורות צריך מדינא לסמוך ביד כמו שעשה משה ליהושע ... ואחרי שברור הדבר שגגה יצאה מלפני השליט בתורה כמוהו, מוכרח אני להאריך ולברר האמת, שמעולם אחרי משה סמכו רק בשמא כמפורש בגמרא ... הנה מש"כ הגרי"א הלוי דאף שצריך ביד מסתבר שלא מעכב משום שהעיקר בסמיכה היא ההודעה מהסומך שראוי להורות בכל התורה, לא נכון כלל דהדין ברור דאף מי שידוע ומומחה לרבים שהוא ראוי להורות בכל התורה לא נעשה סמוך בלא "מעשה סמיכה" ... וכיון שמעשה הסמיכה מעכב לכן אם אך היה הדין שצריך לסמוך ביד, היה זה גם עכובא ... אבל מעשה סמיכה הוא בשמא שיקראוהו רבי ויתנו לו רשות לדון דיני קנסות ...
- עוד משמע לעניות דעתי מלשון סה"מ מ"ע קע"ו דמצוה דמינוי שופטים הוא רק בסמוכין שנקראו אלהים ... והרי גם על ב"ד של שלשה כתב שיהיו סמוכין משום דקאי על המצוה דמינוי דאיירי שם, וכן נפרש מש"כ רפ"ד אחד ב"ד הגדול ואחד סנהדרין קטנה או ב"ד של שלשה צריך שיהיו סמוכין, שקאי על מצות המינוי שופטים שכתב בפ"א. ויהיה ניחא בפשיטות מה שגם ב"ד של שלשה צריך שיהיו סמוכין משום דקאי על מצות המינוי. ורק שמ"מ רשאין לדון בהודאות והלוואות ובכ"ד שא"צ לסמוכין אף שאינם מנויין לדיינים קבועים".

ב. סמיכה בארץ ישראל

6. **סנהדרין דף י"ד:** "אמר רבי יהושע בן לוי: אין סמיכה בחוצה לארץ".
7. **ירושלמי ביכורים, ג' ג':** "ר' אמי שאל לר' סימון שמעת שממנין זקנים בח"ל. א"ל שמעתי שאין ממנין זקנים בח"ל. א"ר לוי ולא מקרא מלא הוא [יחזקאל לו יז] בן אדם בית ישראל יושבים על אדמתם הא כל ישיבה שלך לא יהא אלא על אדמתך".
8. **עלי תמר שם:** "ומשמע שר"ל דשיבת קבע הוא רק בא"י ולא בחו"ל דאינה אלא ישיבת עראי, וכן ישיבת סנהדרין לסמיכה צריך להיות במקום ששיבתם הוא ישיבת קבע והוא בא"י ... ולשון מהרש"ס, כל ישיבה שלך לשון שררה למשפט כמו ולוט יושב וגו'. ועפ"ז נראה לבאר כל ישיבה שלך, כל קבלת החלטה של חוק ומשפט ושררה כמו עבור שנים קדה"ח וסמיכה לא יהא אלא על אדמתך משום שחלק האומה היושבים על אדמת ישראל הם עיקר "בית ישראל".
9. **תורת חיים סנהדרין, דף י"ד:** "אין סמיכה בחוץ לארץ. טעמא דמלתא נראה לפי שהסמיכה נמשכת איש מפי איש עד משה רבינו שנתן הקדוש ברוך הוא את רוחו עליו והוא סמך את יהושע וזקנים ונתן מרוחו עליהם וזקנים לאחרים ואחרים לאחרים ... נמצא שכל הסומך את חברו משפיע עליו קצת מרוח הקדש הבא ונמשך עליו ממנו יתברך ונראה דלהכי הדיינים הסמוכים נקראים אלהים לפי שקבלו השפע הבא מאת האלהים איש מפי איש עד משה רבינו אשר נתן השם את רוחו עליו. ולכך אין סמיכה בחוצה לארץ לפי שאין השכינה שורה על האדם בחוצה לארץ".
10. **רמב"ם סנהדרין, ד' ו':** "אין סמוכין זקנים בחוצה לארץ ... וכל ארץ ישראל שהחזיקו בה עולי מצרים ראויה לסמיכה".
11. **רדב"ז שם:** "אף על פי שלא החזיקו בה עולי בבל אף על גב דאינה בא"י לענין תרומות ומעשרות ולקצת דברים, לענין מינוי סמוכים הכל הוא א"י וכן לענין הדר בא"י ולענין הנקבר בה ולשאר קדושת ארץ ישראל דינם שוה".

ג. סמיכה בשלושה

12. **רמב"ם סנהדרין, ד' ב'-ג':** "וכיצד היא הסמיכה לדורות לא שישמכו ידיהן על ראש הזקן אלא שקורין לו רבי ואומרים לו הרי את סמוך ויש לך רשות לדון אפילו דיני קנסות. ואין סמוכין סמיכה שהיא מינוי הזקנים לדיינות אלא בשלושה והוא שיהיה האחד מהן סמוך מפי אחרים כמו שביארנו".

13. **כסף משנה שם:** "נראה מדבריו דבאחד סמוך סגי אף על פי שהשנים האחרים אינם סמוכים נ"ל שטעמו דמדאמרין התם בגמ' (דף י"ג): אמר ליה אביי לרב יוסף מיסמך סבי פירוש לקרות רבי בשלשה מנ"ל אילימא מדכתיב ויסמוך את ידיו עליו א"ה תיסגי בחד וכי"ת משה במקום ע"א קאי א"ה ליבעי ע"א קשיא. וסובר רבינו דכיון דאסיקנא בקשיא ופשיטא דלא בעינן ע"א ואם כן בחד סגי ולדחוייה דברייתא דבעינן ג' אי אפשר א"כ יש לנו לומר דכי קתניבברייתא ג' לאו בכולהו סמוכין עסקינן".
14. **חידושי הר"ן סנהדרין, דף י"ד:** "ר' יהודה בן בבא אחרינא הוי בהדיה והאי דלא אמר להו משום כבודו. מיהא משמע ליה דאע"ג דסמיכת זקנים בעי ג', מ"מ בחד סמוך סגי דאי בעי שלשתן סמוכין אמאי לא חשיב להו בהדיא כיון שהם חכמים גדולים וסמוכין כמוהו".
15. **רש"י שם:** "לא הוה מסתייע מילתא - כשהיו אצלו לא היה מוצא שנים שיצטרפו עמו לסומכו, ואנן תלתא בעינן".
16. **חידושי הגרי"ז על הרמב"ם שם:** "והנראה פשוט בביאור דברי הרמב"ם, דהא דבעינן אחד סמוך לאו משום תורת בית דין קאתינן אלה, רק משום עיקר דין סמיכה, דבעינן שיהי סמוך מפי סמוך עד משה רבינו ... והשנים האחרונים שהם רק משום דין בית דין כשרים גם בהדיוטות".
17. **מנחת חינוך תצ"א:** "ונרא' דאפשר כיון דסמיכה צריכה ב"ד אפשר דבלילה לא מהני סמיכה ככל הדינים. ואפשר דשייך תחלת דין וגמר דין וצריך לעיין בסנהדרין ובאתי רק לעורר".
18. **חשוקי חמד, סנהדרין דף י"ג:** "ויש לעיין כשהחכם המסמיך אין לו זמן אחר לתת לו את הסמיכה כי אם בשבת, האם ראוי לתת סמיכה בשבת?".

ד. סמיכה לרבנות

19. **שו"ת הריב"ש, רע"א:** "תחלת כל דבר צריך לבאר מה זו סמיכה שנהגו בצרפת ובאשכנז, שהרבנים נסמכים והם סומכים אחרים. שהרי הסמיכה שהיתה בימי רז"ל היתה כדי לדון דיני נפשות ודיני קנסות שצריכין מומחין, ר"ל סמוכין שהיו נסמכין מסמוכים אחרים. וגם הם מסמוכים אחרים איש מאיש עד משה רבינו ע"ה, והסמוכין היו ראויין להיות בסנהדרין. ועתה כבר בטלה סמיכה ופסקה ...
- ואין לומר שהסמיכה זו הוא נטילת רשות לדון בכפיה, ואי טעי ליפטר ... וא"כ נאמר שהסמיכה זו אשר נהגו בצרפת ואשכנז יהיה נטילת רשות לדון בכפיה, ואם טעה שיהיה פטור - גם זה אי אפשר, שאם כן היה צריך שיטלו רשות אם מראש גולה שיש לו כח לרדות בשבט בכל מקום, שהיה להם כח ממלכי פרס והוא מלך על גלות ישראל ...
- וכן אין לומר שהסמיכה זו היא לפי שהתלמיד שלא הגיע להוראה אסור לו להורות ...
- ולפי זה י"ל שהסמיכה שנהגו בה בצרפת ובאשכנז היא בדרך זו, שהתלמיד כשהגיע להוראה ומדינא מותר להורות חוץ לשלש פרסאות, ואף חייב להורות כמו שדרשו ז"ל בפ"ק דע"ז (י"ט): ועצומים כל הרוגיה זה תלמיד שהגיע להוראה ואינו מורה. אלא דמשום גזרה אסור לו א"כ נטל רשות מרבו אז רבו נותן לו רשות לקבוע ישיבה בכל מקום ולדרוש ולהורות לכל הבא לשאול. וזה בשקוראין לו רב, כלומר הרי זה מעתה כאלו אינו תלמיד אבל ראוי ללמד לאחרים בכל מקום ולהקרא רב. ואם לא בדרך זה אינו רואה לסמיכה ההיא סמך כללי".
20. **הגהת הרמ"א, יורה דעה רמ"ב י"ד:** "ענין הסמיכות שנהגו בזמן הזה, כדי שידעו כל העם שהגיע להוראה ומה שמורה הוא ברשות רבו הסומכו ... וי"א דמי שאינו מוסמך למורינו ונותן גיטין וחליצות, אין במעשיו כלום, ויש לחוש לגיטין וחליצות שנתן, אם לא שידוע לכל שמומחה לרבים הוא רק שמצד ענוה ושפלות אינו מבקש גדולות ... ועוד נ"ל שמותר לתת מורינו לאחד שיסדר גיטין, ואף על פי שמדין הסמיכה שבימים הראשונים לא הוי דינא הכי, מ"מ עכשיו אינו אלא נטילת רשות בעלמא ושרי".
21. **שו"ת משנה הלכות, ה' קע"א:** "הנה הח"ס ז"ל בתשובה ושאר אחרונים ז"ל כתבו מאחר דסמיכת זמן הזה אינה סמיכה מב"ד כסמיכת דורות קדמונים אלא הנהיגו סמיכה זו לכבוד התורה, ועיין שו"ת ריב"ש מה שהאריך בדין סמיכה בזמן הזה ומה תועלת בה. אבל א"כ אין זה מעכב או מעלה או מוריד לענין פסק דין וכל שהוא גדול בתורה ויודע לשקול וטרי בתורה ובקי בש"ע ובהלכותיהן יכול לפסוק הלכה אפילו אין לו סמיכה. וכתב כן לענין לקבל אחד לרב שלא היה לו סמיכה והיה גאון גדול וכתב עליו שאין צריך סמיכה. ומי שאין לו ידיעה בש"ע ופוסקים אפילו יש לו כמה סמיכות לא יועיל ובפרט בזמן הזה אשר בעונ"ה בכמה סמיכות אינם ראויים אלא לצור ע"פ צלוחית אוי לי אם אומר, ואין להם ידיעה כ"ש בש"ע והלכה למעשה ומה לי לסמיכתם והעיקר בזה שאם הוא ת"ח ובקי בדרכי הוראה אין הסמיכה מעכב ולא יועיל אם אינו בקי והפך בה והפך בה דכלה בה".
22. **שו"ת ציץ אליעזר ט"ז נ"ד:** "והנה מדברי הריב"ש בתשובה שם (בסי' רע"א) נראה שמנהג סמיכת חכמים זאת לא נתפשטה בערי ספרד כי כותב בלשון "תחלת כל דבר צריך לבאר מה זו סמיכה שנהגו בצרפת ובאשכנז שהרבנים נסמכים והם סומכים אחרים שהרי הסמיכה שהיתה בימי רז"ל היתה כדי לדון דיני נפשות ודיני קנסות וכו'". ומשמע שהיה נהוג זה רק בצרפת ובאשכנז ... אכן גדר גדול גדרו לנו רבותינו ז"ל בהנהגת סמיכת החכמים אף בזמן הזה שבטלה סמיכת הזקנים. ויתד הוא בל ימוט".
23. **שו"ת משפטי עוזיאל חושן משפט ד' ב':** "ובקבלות הספרדים שלא נהגו לתת סמיכה בפועל היינו מפני שסברו שאין הסמיכה לבדה יכולה לגדור פרצה זו, ולכן נהגו לתת סמיכה מעשית על ידי מנוי חכמים לתפקיד של דינים לפי חכמתם התורנית ומעשיהם

המשופרים. והחזיקו במנהג אבותיהם שלא להסתכל בשמות נאים אלא במי שחכמתם ומעשיהם נאים. אולם בדורות האחרונים בטלה גם הסמיכה שבכתב ובמעשה בערכם, וזהו לפי שבטלה הנשיאות הרבנית שהיתה נוהגת בכל מדינה ומדינה, עיר ועיר מישראל, והרבנות וכל תפקידיה נמסרו לגבאי בתי הכנסת או הועדים ומתוך כך ברוב המקרים הבחירה היא בלתי מוצלחת והרבנים הגדולים בחכמה באמת נשארים בקרן זוית ודעתם אינה נשמעת בצבור. נוסף על זה, יום נולדות שאלות חדשות שנובעות מחדושי הטכניקה ומתנאי החיים ונאמר גם האמת הגלות המרה מקלקלת החיים, וכל אלה דורשות פתרון אוטוריטטי מוסמך ומקובל, ולא פתרון של דעת יחיד, אפילו שיהיה גדול בדורו. וכך נהגו רבותינו הראשונים כמלאכים שנשאו ונתנו בהלכה, ועמדו למנין והחליטו ותקנו וגזרו, ובכח מאוחד הקימו את המתיבתות על תלם, מבחינה כלכלית, ועוד יותר מבחינה למודית והכשרה אישית גבוהה בחכמה ודעת תורה ודרך ארץ. ואם אמרנו לתקן קלקלה זו שבדורנו למה לנו לבקש עצות מרחוק ולהכנס בשאלות הלכותיות, נעשה מה שאנו רשאים וחייבים לכל הדעות. ודבר זה לא יושג בחדוש הסמיכה הרבנית. אלא בחדוש האבטוריטה ומרכז הנהלתה של הרבנות, החל בארץ ישראל וגמור בכל פזורי הגולה".

ה. פולמוס חידוש הסמיכה (בקצרה!)

24. **רמב"ן ספר הזכות גיטין, י"ח באלפס:** "שהרי משנת תר"ע לשטרות מימי הלל בנו של ר' יהודה הנשיא בטלה סנהדרין מארץ ישראל ובטלו מומחין ממנה, והוא שתיקן סדר העיבור, ומנה שנים וקידש חודשים דדורות".
25. **פירוש המשנה לרמב"ם, סנהדרין א' ג':** "ואני סבור שאם תהיה הסכמה מכל התלמידים והחכמים למנות איש בישיבה כלומר שיעשהו ראש, ובתנאי שיהא זה בארץ ישראל כמו שהקדמנו, הרי אותו האיש תקיים לו הישיבה ויהיה סמוך ויסמוך הוא אחר כך את מי שירצה. לפי שאם לא תאמר כן לא תהא אפשרית מציאות בית דין הגדול לעולם, לפי שצריך כל אחד מהם שיהא סמוך בלי ספק והרי כבר הבטיח ה' בשיבתם באמרו ואשיבה שופטיך כבראשונה, ושמא תאמר שהמשיח ימנה אותם ואף על פי שאינם סמוכין, הרי זה מוכחש, לפי שכבר ביארנו בהקדמת ספרינו זה שהמשיח לא יוסיף בתורה ולא יגרע ממנה לא בתורה שבכתב ולא בתורה שבעל פה. ואני סבור שהסנהדרין תשוב לפני התגלות המשיח וזה יהיה מסימניו אמר ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועצך כבתחלה ואחרי כן יקרא לך עיר הצדק, וזה יהיה בלי ספק כאשר ישיר ה' לבות בני אדם וירבו במעשה הטוב ותגדל תשוקתם לה' ולתורתו ויתרבה ישרם לפני בוא המשיח כמו שנתבאר בפסוקי המקרא".
26. **פירוש המשנה בכורות, ד' ג':** "וכבר ביארנו בתחלת סנהדרין שאין נקרא בית דין בסתם אלא סמוך בארץ ישראל, בין שהיה סמוך מפי סמוך או בהסכמת בני ארץ ישראל למנותו ראש ישיבה, לפי שבני ארץ ישראל הם אשר נקראין קהל".
27. **רמב"ם סנהדרין, ד' י"א:** "נראין לי הדברים שאם הסכימו כל החכמים שבארץ ישראל למנות דיינים ולסמוך אותם הרי אלו סמוכים ויש להן לדון דיני קנסות ויש להן לסמוך לאחרים. אם כן למה היו החכמים מצטערי על הסמיכה? כדי שלא יבטלו דיני קנסות מישראל, לפי שישאל מפוזרין ואי אפשר שישכימו כולן. ואם היה שם סמוך מפי סמוך אינו צריך דעת כולן אלא דן דיני קנסות לכל שהרי נסמך מפי בית דין, והדבר צריך הכרע".
28. **חדושי הרשב"א בבא קמא, דף ל"ו:** "אלא שראיתי להרמב"ם ז"ל שכתב מן הסברא שאלו הסכימו כל חכמי ארץ ישראל לסמוך סומכין אף על פי שאין סומך אלא סמוך ה"מ יחיד סמוך עם שנים שאינם סמוכין או אפילו שלשתן סמוכין אבל אם הסכימו לכך כל חכמי ישראל הרשות בידן לסמוך. ואף על פי שיש לעיין בזה ממה שאמרו בפ"ק דע"ז וכן בסנהדרין ברם זכור אותו האיש לטוב שאלמלא הוא בטלו דיני קנסות בישראל דאלמלא אלמלא סמך הוא אותן ה' זקנים לא ה"י באפשר לסמוך מפני שלא היו שם סמוכין לסמוך".
29. **רדב"ז על הרמב"ם, שם:** "על לשון זה סמכו חכמי צפת והגדול שבהם לסמוך סמוכין לדון דיני קנסות, ולא עלה בידם לפי שהחכם שהיה בירושלים לא הסכים עמהם, ושאלו את פי בעודי במצרים ואת פי חברי ולא הסכמנו ואני הארכתי באותה תשובה לבטל דעתם ושלא דקדקו יפה בלשון רבינו: חדא שהם חשבו שמה שכתב רבינו "והדבר צריך הכרע" קאי למאי דסליק מיניה ואם היה שם סמוך מפי סמוך וכו' והא ודאי ליתא כי דבר זה אין צריך הכרע שהרי הוא כתב למעלה שהוא בגי' והוא שיהיה אחד מהם סמוך וכו' ... אי"כ ע"כ מה שכתב והדבר צריך הכרע ארישא קאי וכיון שהוא בעצמו לא פשיטא ליה איך נעשה אנחנו מעשה.
- ותו שהרי הקשה הרב א"כ למה היו מצטערים וכו' כי האי עובדא דר"י בן בבא ותירץ לפי שישראל מפוזרים וכו' ומה בכך והלא בא"י קרובים זה לזה והיו יכולים להסכים על הסמיכה ע"י שלוחים או ע"י אגרות אלא מאי אית לך למימר שהיו צריכים להיות כלם במעמד אחד והיה רחוק לקבצם הואיל והם מפוזרים, הא למדת דאפילו למה שהבינו בדברי רבינו היה צריך שכל חכמי א"י יהיו במעמד אחד.
- ועוד שנראה שצריך הנסמך ראוי להורות בכל התורה כולה ורחוק בעיני שיש בדור הזה מי שראוי להורות בכל התורה כולה. ועוד שהראיה שכתב רבינו בפירוש המשנה לדבר אינה ראויה לסמוך עליה וז"ל שאם לא תאמר כן א"א שתמצא ב"ד הגדול לעולם לפי שנצטרך שיהיה כל אחד מהם סמוך על כל פנים והקב"ה יעד שישובו כמו שנאמר ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועצך כבתחלה וכו', ומי יתן ואדע שהרי אליהו בא לפני המשיח כמבואר בכתובים ובדברי רז"ל והרי הוא סמוך ויסמוך אחרים לפני בוא המשיח".

30. **שו"ת מהרלב"ח, פתיחה לקונטרס הסמיכה:** "חיבור קצר על דבר ויכוח משא מתן של הלכה למעשה שעבר בין חכמי צפת תבנה ותכונן במהר' בימינו ובין חכמי ירושלים תבנה ותכונן במהר' בימינו. שחכמי צפת ראו לעשות מעשה על פי אות' ההורא' שכתב הרב רבינו משה בר מיימון זכרונו לברכה בפירוש המשני במסכת סנהדרין פ"ק משני ג' ובפס' בפרק ד' מהלכותיו והיא שחכמי ארץ ישראל יכולים לסמוך הגם שהם אינם סמוכים וסמכו לגדול שבהם ה"ה החכם כמהר"ר יעקב בי רב יצו'. ושלחו לנו יושבי ירושלים תבנה ותכונן במהר' בימינו כתב הסכמותם, וגם לי אני הצעיר לוי בכמהר"ר יעקב ן' חביב זלה"ה יושב ירושלים סמכו מרוב שלמותם וענותותם ועל ידי השליח עצמו שהביא כתבם הנזכר שלחו לי כתב הסמיכה כתוב בשם כולם והסכמותם וחתום משם החכם. ויהי כראותי אחר העיון הנמרץ כפי כחי הקצר שאין כח בסמיכה הנזכר כפי הדין לעניות דעתי השבתי להם תשוב' קונדריס ארוך לעכב בידם ... ואלהי המשפט אל יבא עמנו במשפט על ערוב דברים אחרים שלא במשפט ובמהר' בימינו תפדי' ציון במשפט וישבו שם כסאות למשפט כסאות לבית דוד אמן".

31. **טופס כתב רבני צפת (הראשון), מקונטרס הסמיכה הנ"ל:** "הן עם אחד עם ה' אלה ממלכת כהנים וגוי קדוש נסך אראש מקדמי ארץ אליו גוים ידרשו מן פרכי מן הפרכי שופטים ושוטרים הרודים בעם לתהלה ולשם ולתפארת ועתה כי עברו תורות חלפו חק חרה אף ד' בעמו ויפרוץ במ פרץ על פני פרץ אין מלך ואין שר גבור ואיש מלחמ' במלחמת' של תורה ספו תמו חכם חרשים ונבון לחש נמוקו בעוננו כי רב הוא ויהי עם ה' אלה מפוזר ומפורד כלנו כצאן תעינו איש לדרכו פנינו ועוננו רבו למעלה ראש מדי יום ביומו נפלה עטרת ראשנו חולל לארץ נזרנו אין עוד נביא מורה צדק ואין אתנו דן דיני קנסות מוכיח לרשע מומו והיה בקרוב איש לשוב אל ה' ויאמר בלבו למה זה הבל איגע מה בצע כי אצום וכי אלך קדורנית ואלק' מלקות ארבעים ולא יוסיף ולא יתן ולא יעצור כח לפטור אותי מידי כרתי וחסטאתי נגדי תמיד ולא תמחה חרפתי. זאת היתה בעמנו לאבן נגף ולצור מכשול לבלתי שוב אל ה' ולאחוז בסכלות ובדרך שובב' ולנעול דלתי התשוב' ומי הוא זה ואי זה הוא אשר בשם ישראל יכונה ועל אלהי ישראל יסמך לאמר לה' אני אשר יתאפק על הדבר הזה ולא תרד עיניו דמע' כי ירד לשערים עם ה'. ועת' כמעט רגע הית' תחני' מאת ה' אלהינו להשאיר לנו פליטה ולהחיותנו כהיו' הזה ויעלנו מבור שאון גליות והשמדות אשר השתרגו עלו על צוארנו בארצות העמים ויביאנו אל המקום הזה אשר בחר בו ואל העיר אשר נקרא שמו עליה ויתן לנו יתד במקום קדשו. על כן על כל דברי האגרת הזאת קמנו ונתעודד אנחנו צעירי הצאן אשר על אדמת הקדש לקנא על כבוד השם כי איך יחל אין ק ר' /קור' בצדק שב אל ה' בכל לבבו ואין נשפט באמונה ונאמר איש אל אחיו חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהינו ונרים נס התור' אשר הושלך ארצ' זה כמה והי' למרמס חוצות. ולכן בררנו לגדול שבנו בחכמה ובמנין החכם השלם הרב הגדול מהר"ר בירב נר"ו שיהיה סמוך וראש ישיבה ורב יתקרי והוא יושי' מהיותר חכמים שבנו אצלו ורבנים יתקרו ויהיו סמוכים לעד לעולם עושים באמת וישר משפטי התור' לדין את שתקיף והי' אם בן הכו' הרשע והובא לפניה' ויכוהו על פי התורה כאשר יוכל שאתו ויפטר מידי כרתו ויתקרב אל אל עילום וגם כל העם הזה על מקומו יבא בשלום".

32. **השגת חכמי צפת על המהרלב"ח, מקונטרס הסמיכה הנ"ל:** "אמר הכותב ראיתי כל מה שהאריך בענין המלקות ועשאו שהוא תכלית לסמיכה מה שהוא א' מהענפים היותר קטנים ... וחשב שבבטול זה התכלית נתבטל הכל והאריך בכמה דקדוקי עניות אלא שעשה הפי' דבר א' שהוא פשוט לדרדקי דבי רב דבר יפה ושהוא נעלם ונסתר כמו שאפרש. והאריך בכמה עלין שהיה יכול לכותבו בצפורן מחשקו ותאותו לבטל המעשה הגדול והקדוש שיש בו קיום דברי נביאי' ודרך לגאולתנו".

33. **חזון אי"ש חושן משפט, ליקוטים סימן א':** "על דבר הסמיכה בזמננו בפלוגתת הר"י בי רב והרלב"ח, עיקר הכרעת ההלכה היא תמיד על פי הראיות היותר מכריחות ומסתברות. ואף שנו נוהגים על פי השולחן ערוך, מכל מקום אנו רגילים לנטות מהשולחן ערוך מחמת שנטו אחרונים ז"ל בראיות נכונות לדעת חכמי דור ודור. ובכל הלכה אנו מוכרחים לעיין בהכרעת אחרונים כי החכמה היא המכריעה בכל ... והנה בפלוגתא זו לעינינו, דברי המבטלים את הסמיכה מובנים ומיושרים, ודברי המחייבים אותה בלתי מובנים. עיקר שבעיקרים הוא לדעת אם הרמב"ם הכריע את הדבר או משך ידו מלהכריע, וסיים "והדבר צריך הכרעה" ... ולא עוד אלא שמוטב שלא יוסמכו, משיוסמכו ולא ידונו. שהרי אם הם סמוכים ואינם דנים יש כאן עיוות הדין, ומוטב שלא נסמוך ונחשב אנוסים. וגם בקידוש החודש נכנסו בספק שאם יש סמוכים מצוה לקדש על פי הראיה ... וברדב"ז כתב בזמנו שאין בנו ראויים לכך, וכל שכן אנו יתמי דיתמי, והמשא ומתן בזה מביא לידי גיחוך".

34. **שו"ת משפטי עוזיאל, הנ"ל:** "מהאמור ומדובר יוצא שחדוש הסמיכה לא יתן ולא יוסיף לנו כלום, אלא לענין דיני קנסות, וכמו שכתב הרמב"ם, והואיל ובזמן הזה כבר תקנו רז"ל אפשרות הדיון בדיני קנסות (עיין חושן משפט סימן א' סעיף ח'). ועוד דבזמן הזה אין לנו סמכות חקית ממשלתית לדון דיני קנסות ולהוציאם לפועל, ולא עוד אלא שגם בדיני ממונות שאנו רשאים לדון בהם אין לנו סמכות בית דין בעלת כח ממשלתי לדון בכפיה, ואין קהל ישראל היושב בארץ נזקק לבית דין אפילו בדיני ממונות, הרי שהסמיכה לא תוסיף לנו כלום. ולמה לנו אפוא להכניס ראשינו בין הרים גדולים ולהכריע על חדוש הסמיכה במקום שחדושה לא תוסיף לנו כלום! לכן אני אומר לע"ד כי שאלה זו מוקדמת היא מאד, הואיל וגם הרמב"ם ז"ל אמר שדבר זה יהיה בשיכון הבורא יתברך לבות בני אדם ותרבה זכותם ותגדל חכמתם. ובבשת פנים ובצער רב נודה על האמת ונאמר: שאין דורנו זכאי לכך. ונצפה ליום אשר בו יערה עלינו ה' רוח ממרום לחדש את שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה".